

Telegraful

Organ național-bisericesc

Onor. «Asociațiunea»

(Of.)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Criza bisericească din Anglia

De T. SCOROBET, asesor consistorial

II

Reforma liturgică din Biserica anglicană e opera cea mai de seamă a păstoririi actualului arhiepiscop de Canterbury: Randall Davidson D. D.

O pleiadă întregă de teologi, istorici și liturghiști au colaborat de 22 de ani, la alcătuirea Cărții alternative, care a stârnit imense discuții între specialiști, credincioși și necredincioși. Antecesorul actualului arhiepiscop, Dr. Fried. Temple a publicat un studiu: *Educația lumii*, care a provocat o furtună cumplită în lumea religioasă.

Conservatori până în măduva oaselor, englezii n'au oroare de ideile liberale. Mai ales în domeniul religios. Sunt caracteristice în această privință mai ales două axiome: una de *Erasmus*: Celce identifică știința nouă cu eresia, riscă să considere ortodoxia sinonimă cu ignoranța, iar *Edmund Burke* spune: O instituție fără putința transformărilor nu se poate conserva.

Fostul arhiepiscop, Dr. Temple era într-o situație mai prielnică decât actualul șef al bisericii anglicane. Acela s'a adresat

specialiștilor și teologilor de profesie, pe când Reforma liturgică, întreprinsă de actualul arhiepiscop privește întreaga națiune engleză.

Înainte de prezentarea în parlament a noii Cărți de rugăciuni, arhiepiscopul Randall a publicat o broșură: *Our Hope and Meaning* — Rostul nădejzii noastre și e destinată membrilor parlamentului. Broșura e numai de 44 pag. și autorul o numește *scrisoare*. Amintește întreaga literatură produsă de reformă. Despre Epiclesă a scris canonicul Lasey un studiu de 400 pagini. Chestii dogmatice, istorice, liturgice, canonice. Laturea politică în legătură cu biserica de stat e studiată de juriști și teologi. În întreaga broșură nu e un cuvânt legănat, lipsit de respect față de antagoniștii reformei. Scopul broșurii nu e apologia reformei ci explicarea ei. Nu ia rolul de judecător. O apără, ca unul care-și dă seamă de fiecare cuvânt din întreaga Carte. Argumentele de susținere sunt ale bunului simț, accesibile fiecărui englez. O broșură, care are la bază simțul de

răspundere pentru propășirea bisericii și pentru îndrumarea generală a vieții religioase.

Descoperirea dumnezească n'a cunoscut ultimul cuvânt în veacul al XVI-lea, ci opera creatoare a lui Dumnezeu dăinuește câtă vreme credinciosul e dispus să învețe și să-și perfecționeze viața, desbrăcându-se de prejudecii și străduindu-se după adevăr. «Dumnezeu singur e neschimbat, iar convingerile și aspirațiile noastre sunt în continuă transformare; de aceea și rugăciunile noastre trebuie să se îmbogățească în consecință».

Apoi expune principiile revizuirii cultului.

S'a procedat în mod constituțional, dându-și contribuția pe lângă specialiști, corporațiile bisericești competente.

«Mărturisesc — spune arhiepiscopul, că în fața enormelor discuțiuni, aș fi preferit să urmez exemplul arhiepiscopilor de demult: Cranmer, Coverdale, sau Parker ori Cosin. Aceia ar fi întrunit o seamă de specialiști și în câteva luni ar fi alcătuit operatul dorit. Noi însă 43 episcopi din Sinodul episcopesc ne-am întrunit la reședința din Lambeth și de săptămâni și luni întregi cercetăm lucrările celor 320 membri mireni ai congresului biseri-

cesc și ale celor 350 membri ai Sinodului clerului de mir.

Broșura Arhiepiscopului este expresia cea mai înaltă a păstorului, care de pe culmea celor optzeci de ani se coboară la fiii săi duhovnicești, să-i convingă despre necesitatea abandonării oricăror prejudecii contra Catolicismului, Protestantismului și a Liberalismului, spre a accepta o reformă liturgică, corăspunzătoare tradițiilor genuine ale Anglicanismului.

Pentru cetitorul expert broșura arhiepiscopului e apologia libertății față în față cu autoritatea rigidă. Este în același timp un afront contra acelor deghizate campanii, cari acuză Episcopatul anglican de teutinte absolutistice în biserică.

Broșura încheie: «Iluziile nu se potrivesc unui moșneag ca mine, dar nădejdiile, hrănite de-alungul unei vieți credincioase de muncă sunt cheazășie că biserica a avut o strajă credincioasă.

Broșura s'a răspândit în toată țara și a fost citită cu pietate și cu interes și a creat o atmosferă de seriozitate și de sfințenie în toate straturile poporului englez.

Întrebat de către sftnicii săi de crede că mai este vreo piedecă de înlăturat înainte de începerea desbaterilor parlamentare,

Această liturgie a fost mai târziu așternută și în scris și împodobită cu o sumedenie de rugăciuni frumoase.

Dar sf. Vasile cel mare prescurtă această liturgie, cu gândul ca ea să poată fi ascultată de toată lumea până la sfârșitul ei (e vorba de catehumenii cei chemați) și astfel întocmi sfânta liturgie ce azi se numește «Dumnezeasca liturgie a sf. Vasile cel Mare» și care azi se celebrează de 10 ori pe an. Aceasta ni-o mărturisește Proclu patriarhul Constantinopolului († 447) în cartea sa (*Περὶ παραδοσῆος τῆς Θείας λειτουργίας*). «Marele Vasile văzând — zice el — moliciunea și inclinarea oasmenilor spre desfătări, în urma cărora se săturau de lungimea liturgiei (sf. Iacob) a scurtat o nu pentru că a crezut-o prea mare ori prea lungă, ci spre a înlătura lenevirea împreună rugătorilor și ascultătorilor, din cauza timpului îndelungat». De-

spre această prescurtare mai vorbește în același timp și Amfilohie episcopul Iconiei, în biografia sf. Vasile (Dr. B. Cireșanu. Tez. lit. Tom. III, pg. 86).

Pentru acea liturghia sf. apostol Iacob începu a-și perde din valoarea uzuală începând cu sec. VI. or VII-lea încoace și astăzi nu se mai oficiază decât o singură dată pe an în Ierusalim la 23 Oct., ziua sf. ap. Iacob fratele Domnului.

Alt formular de liturghie avem în biserica noastră pe cel întocmit de sf. Ioan Hrisostom, arhiep. Constantinopolului († 407). Afară de cele zece anuale ale liturgiei sf. Vasile cel Mare și afară de zilele hotărâte pentru liturghia celor mai înainte sfințite (al treilea formular liturgic întocmit de sf. Grigorie Dialogul ep. Romei) liturghia sf. Ioan Hrisostom se săvârșește peste tot anul, aproape cu aceeași rânduială tipicală ca și cea a Marelui Vasile, deosebindu-se de

FOIȘOARA

Dela conferențele preoțesti

Sfânta liturgie alui Ioan Hrisostom din punct de vedere istoric și dogmatic

(Urmare)

Această erezie se lăți între creștinii din Egipt cu sila, și atunci se iscă dezbinarea dintre ortodocși și eretici. Ortodocșii atunci fură numiți «Melhiți» adecă urmași ai regelui, iar ereticii «Copti» sau monofiziți. Această liturghie era în uz la toți creștinii din Egipt, dar cu desbinarea aceasta ea rămase numai în uzul Melhiților până în sec. XII, când fu înlocuită cu liturghiile constantinopolitane.

Mai târziu, în veac. al IV, când creștinismul își trăește epoca de aur, și cultul ia dezvoltare mai mare. Astfel ierarhii bisericii se îngrijesc ca *sacrișciul* să fie sărbătorit întotdeauna

una ori de câte ori se săvârșește cu o împletitură de cântări și rugăciuni frumoase și înălțătoare de suflet. În felul acesta și credincioșii iau parte activă la prăznuirea sacrificiului dumnezeesc. În dezvoltarea lor sfintele liturghii au luat o înfățișare deosebită, după popoare și timpuri, și primiră atât în răsărit cât și în apus forme mărețe. Cele răsăritene se deosebesc de cele apusene prin frumusețea și conținutul lor clasic, precum și prin stabilitatea lor din veacul apostolic până în veacul al IV-lea și de atunci până azi în aceeași stare originală.

Desvoltarea ce au luat-o sfintele liturghii în decursul vremii, se datorește cerințelor firii și apoi temeiului tradițional apostolic.

După cum am amintit, sf. apostol Iacob fratele Domnului și primul episcop al Ierusalimului a întocmit el însuși o sfântă liturgie, liturgie ce-i poartă numele până azi.

Arhiepiscopul a dispus să stea în permanență deschise toate bisericile anglicane din Londra, iar credincioșii să se roage lui Dumnezeu pentru ocrotirea sfintei sale biserici din Anglia.

Ceice se pregăteau să ia cuvântul în Parlament pentru susținerea proiectului de reformă liturgică, au găsit în broșură un razim ce nu se clatină, iar opoziția un obstacol greu de ocolit. Ofensiva însă a utilizat mijloace la care apărarea nu contase.

S'a 'mplinit un an

Duminecă, în 1 Iulie 1928, s'a serbat părăstasul de un an în memoria neuitatului mecenat al poporului român și al bisericii sale strămoșești: **Dr. Ioan Miha**, odinioară avocat și mare proprietar în Orăștie. Părăstasul s'a oficiat în Vinerea, locul său natal și de vecinică odihnă, prin delegatul Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu: pâr. asesor al Consistorului mitropolitan **Dr. Vasile Bologa**, însoțit de parohul locului pâr. **N. Cerbiceanu**.

La actul solemn al părăstasului au luat parte membrii Eforiei fundațiunii fericitului, dnii **Dr. Virgil Olariu**, prim-președintele tribunalului din Deva, și **Dr. Enea Paplu**, avocatul institutului de credit și de economii «Ardeleana» din Orăștie, și numărös popor din loc. În legătură cu serviciul divin, delegatul Consiliului arhiepiscopesc a rostit următoarele cuvinte ocazionale:

Astăzi se împlinește un an, de când a închis ochii fericitul în Domnul **Dr. Ioan Miha**, marele binefăcător al neamului, odrăslit în această comună de Dumnezeu binecuvântată.

Din acest prilej am venit aici, în numele **Inalt Preasfințitului Arhiepiscop** al bisericii noastre, să înălțăm împreună rugăciuni părintelui ceresc pentru odihna sufletului său, ca un cucernic prinos al recunoștinței și neuitatei noastre aduceri aminte.

A trecut un an de-atunci, cum trece o clipă în noianul vecinicii, și mulți vor trece încă, dar, n'a trecut fapta lui cea bună, sufletul lui cel bun, care vor străluci întotdeauna, ca

o stea luminoasă, asupra orizontului vieții noastre, oblicind pururea cărările noastre. Adecă, rămâne binefăcerea lui neîntrecută, ca un vecinic îndemn pentru noi, să păzim povățuirea lui și să împlinim sfatul lui, isvorit din cea mai probată înțelepciune a vieții omenești.

Iar povăța și sfatul lui, îl găsim în litera Testamentului său, în terminii cei mai aleși. Și suntem datori, de-acolo, să spicim neîntreput în cuprinsul aceluia Testament, ca să-l înțelegem de-aproape și să-l împlinim pe toată linia. Iată între altele, ce ne spune în Testamentul său:

1. Se vor înființa pe moșiile mele școale economice, cu limbă de propunere românească și caracter confesional ortodox român.

2. Se vor întocmi cursuri speciale pentru preoțimea și învățătorimea noastră.

3. Se va sprijini cultivarea literaturii economice în limba românească.

4. Se vor da stipendii (burse) pentru școale economice mai înalte din patrie și străinătate.

Mai departe spune și mai lămurit: Dorința mea este, ca, cel mult la 5 ani după moartea mea, să se înființeze și susțină din venitele fundațiunii mele:

a) O școală pentru pomărit și legumărit în comuna mea natală Vinerea, din grădina și luncile mele dela Firez, iar pentru școală și locuința elevilor casele mele părintești din Vinerea, urmând a se mai zidi din nou pelângă ele, încăperile ce se vor afla de lipsă.

b) O școală pentru vierit, pentru cultura viței de vie, la viile mele din Băcăinți, unde de asemenea vor trebui construite zidurile de lipsă.

c) Mai târziu, să se purceadă la complectarea școlii din Vinerea într-o școală agronomică complectă, anume pentru trebuințele fiilor de țărani de ai noștri, dintre care o parte să primească instrucțiune și întreținere gratuită, iar o parte să plătească o taxă mai mică.

În sfârșit, ca o coroană pentru Testamentul său, grăiește astfel:

«Născut din o familie fruntașă de țărani și trăind viața mea între ță-

rării noștri, am avut o deosebită iubire pentru ei, ceea ce mi-au răsplătit-o cu cinste și iubire generală, drept-aceea am închinat și eu averea mea spre binele poporului meu».

Sunt acestea, adevărate cuvinte de aur, din glasul celui mai mare patriot român al timpului, care a dovedit prin fapta sa măreață, ce rar se ivește în viața popoarelor, că în adevăr ne-a iubit pe noi. Dar a tănuț în sufletul său acest sentiment, până la cea din urmă dispoziție a sa, pentru care în discretă tăcere ia măsuri încă din 1905. Mândru și maiestos în sufletul său dispune și hotărăște atunci, cele mai sus arătate «spre binele poporului meu».

Câtă bunătate, câtă iubire!...

Și iubirea e lucru mare, e puterea dumnezeiască pe acest pământ, ce leagă și unește inimile, ce nu se poate silui, nu se poate porunci, deșteptă numai dacă se poate, din scânteia însă de aceeaș obârșie, din care a răsărit și credința strămoșilor noștri, că numai ce purcede dela inimă, străbate iarăș la inimă.

Da, el ne-a iubit pe noi și ce a avut mai scump pe acest pământ, bogățiile sale întinse, ca'n povești după împrejurările noastre, le-a lăsat toate poporului român, «liber și neinfluențat de nimenea», după cum de repetite-ori o spune. Și nu le-a lăsat unuia sau altuia dintre noi, ci poporului român, așezămintelor lui de binefacere, de creștere și învățătură, pentru luminarea căilor sale în viitor, pentru întărirea și bunăstarea lui.

Aceasta a fost țanta lui salutară, și noi acesteia avem să slujim acum. Să fim un gând și o simțire cu el. Să-l iubim și stimăm, cum el ne-a iubit, ne-a stimat și ne-a considerat, și să urmăim cu credință faptei sale creștinești și povățuirilor sale înțelepte, preamărind astfel pe Tatăl nostru cel din ceruri.

Dacă a urmărit cineva cu luare aminte cuvintele sale, a putut să vadă și să distingă, că toate gândurile și toate ocupațiunile sale culminează în una și aceeaș idee: **pregătirea și asigurarea unei stări economice a poporului român**, în toți ramii de viață, începând dela pomărit, legumărit, plu-

gărit, vierit ș. a., care toate sunt chemate a ridica bunăstarea poporului, bunăstarea mulțimii. Cu alte cuvinte, toate năzuințele sale tind a creia, întâi de toate, **puteri de muncă productivă**, singurii factori, care sporesc producția unui popor, ca cea dintâi condiție pentru bunăstarea și progresul său. O prevedere și logică sănătoasă, fără îndoială, care l-a caracterizat în toată viața.

La poporul israelitean în vechime, era un proverb, că: Omul bogat e om înțelept!... Noi știm, că această credință, aceasta concepție, cum îi mai zicem astăzi, e în vigoare și'n zilele noastre. Mai pe față, mai în taină, dar toți o mărturisim și înclinăm a recunoaște, că de fapt omul bogat e om înțelept, pentru că omul înțelept agonisește și chivernisește cu rânduială și numai nebunul risipește și nimiceste.

Marele nostru ctitor și binefăcător, **Dr. Ioan Miha**, acest gând îl urmărește prin dispozițiile sale testamentare, cum se vede la tot pasul. Bogat, luminat, și înțelept vrea el să știe pe poporul său, cum însuși a fost în viață, și în vederea acesteia îi pune cu drag la dispoziție averea sa considerabilă.

Dar cine a lucrat astfel nu poate fi om de rând. Nu!... Acela e alesul lui Dumnezeu, care covârșește în sufletul său, din însăși ființa a dumnezeirii, o putere cu mult mai mare decât semenii săi, și care dispune liber asupra voinței sale în plină putere de sine.

Astfel a fost: **Dr. Ioan Miha**.

A zidit pe temelie Mântuitorului Isus Christos, când a dat agonisnței și chivernisirii sale o menire atât de sfântă, evanghelică, asigurându-i prin aceasta o vecinică înflorire și propășire. Pentru că a clădit pe temelie lui Isus Christos, însemnează a continua opera sa dumnezeiască pe acest pământ, care niciodată nu va avea sfârșit.

Să urmăim dar, concepțiilor sale luminate. Să întemeem și noi gândurile noastre pe aceeaș temelie curată, din care a răsărit fapta sa binecuvântată. Atunci harul celui de sus va încununa rodul osteneților noastre, iar memoriei marelui binefăcător al ne-

aceasta prin unele rugăciuni mai scurte și prin unele cântări.

Proclu patriarhul Ierusalimului în cartea lui mai sus amintită zice despre această liturghie că puțin după aceea (după întocmirea lit. lui sf. Vasile cel Mare) părintele nostru Ioan Gură de Aur îngrijit de mântuirea oilor cum se cuvine unui păstor, văzând ușurința firei omenești, s'a hotărât a scoate din rădăcini toată meșugărea satanică.

Pentru acea a și tăiat multe și a rânduit a se face sfântul serviciu mai scurt, ca nu cumva oamenii, cari ubesc mai pe sus de toate oare care neînfrânare și moliciune, înșelându-se prin temeieri amăgitoare ale vrășmașului, să se depărteze peste puțin de la această apostolică și dumnezeiască întocmire, cum au făcut o mulți de multe ori și în mai multe locuri, și o fac până în ziua de astăzi». Reese din acest text că sf. Ioan Hrisostom

a prescurtat liturghia sf. Vasile cel Mare din aceleași motive ca și sf. Vasile pe a sf. ap. Iacob fratele Domnului, a cărui liturghie e izvorul comun a celor 3 formulare de liturghii ale bisericii noastre. Cu aceste prescurtări făcute de cei doi ierahi și pe urmă și de sf. Grigorie Dialogul, liturghia sf. ap. Iacob n'a fost înlăturată ci numai adaptată cerințelor timpului. Cu toate acestea, și aceste liturghii fiice bune ale liturghiei sfântului apostol Iacob, își au părțile lor originale.

Pre cum liturgiile vechi mai sus amintite, tot așa și liturgia ce formează obiectul acestei teme — a sf. Ioan Gură de Aur — are aceleași împărțiri urmând fiecare un scop. Astfel dumnezeiasca liturghie a sf. Ioan Gură de Aur constă și ea din: 1. Proscomidie, sau producerea și pregătirea darurilor; 2. Liturgia chemărilor și 3. Liturgia credincioșilor.

În partea I-a a sfintei liturghii, sau la proscomidie darurile aduse la altar pentru sacrificiu se pregătesc pentru sf. Euharistie. Această pregătire se face conform normelor liturgice bine determinate în liturgiile noastre înainte de liturgia chemărilor sau propriu zisă. Până în sec. VI-lea proscomidia se făcea numai după liturgia celor chemați, aceasta pentru că clasele catehumenilor erau bine rânduite și deci acestea să nu poată asista nici la pregătirea darurilor pentru sfânta taină a Euharistiei. Dar acum ca și dela sec. al VI-lea încoace proscomidia se face înaintea sfintei liturghii.

Proscomidia celor trei liturghii Constantinopolitane e identică întru toate.

Principiul dogmatic ce intruchipează producerea darurilor este că: Isus Hristos Fiul lui Dumnezeu cel ce s'a născut din Fecioara Maria,

Mielul lui Dumnezeu, se jertfește și acum ca și atunci pentru noi în chip real, însă sub forma pâinii și a vinului. Se exprimă apoi unele însușiri ale persoanei Mântuitorului, însușiri prezise cu 730 ani înainte de venirea Mântuitorului de către Isaia prorocul (în capitolul 53, v. 7 și 8) ca: blândetea (v. 7) îndelungă răbdarea și patimile pentru neamul omenesc (v. 7 și 8) iar prin citatul dela Isaia acelaș cap. v. 8 «iar neamul lui cine-l va spune» se exprimă taina nașterii lui Isus Hristos din Fecioara Maria și coborârea lui din Tatăl.

Tot în această parte a sfintei liturghii se face pomenirea Prez Sfintei Fecioare Maria care ca și pe pământ, și în cer stă de dreapta Fiului Său. Deci se exprimă și dogma «preasfințirii» Fecioarei Maria. (Urmează).

Casă de vânzare

★ Sibiu, Strada Z. Boiu Nr. 22 ★

mului: *Dr. Ioan Miha*, îi vom ridica cel mai frumos monument, în veci neperitor. Amin!...

După săvârșirea serviciului divin, s'au împărțit ajutoare din fundațiunea sa, oamenilor mai săraci și neajutorați din comună, de câte 100, 200 și 300 Lei, în total 35 asemenea ajutoare. Cu lacrimi în ochi se depărtau creștinii dela casa fericitului lor binefăcător și rostiau cu evlavie duioasele cuvinte: Dumnezeu să-l odihnească!...

Serbare culturală la Văleni

Deschiderea cursurilor de vară ale universității populare «N. Iorga» dela Vălenii de Munte s'a făcut Duminică, în cadrul unei mărețe manifestări culturale, sărbătorindu-se 20 de ani dela înființarea acestui așezământ, unic în istoria culturii românești.

Inaugurarea cursurilor din anul acesta s'a bucurat și de prezența A. Sale Regale Principesei-Mame *Elena*, însoțită de principesele surori ale A. Sale. Mulțimea imensă le face o entuziasă primire.

Înălții oaspeții și publicul se adună în fața Școlii de misionare, unde primesc defilarea carelor alegorice ale comunelor de pe Valea Teleajenului. Carele, călduros aprobate, redau viața câmpenească, industria și comerțul satelor: țesături, albinărit, fierărit, dogărit ș. a. ș. a.

După masă, la ora 2, s'a făcut deschiderea cursurilor în fața A. S. Principesei Elena și a dlui ministru al instrucțiunii publice.

În cuvântul dl N. Iorga și ține să sublinieze că tot cece s'a făcut la Văleni, se datorează faptului că s'au îndeplinit cereri morale venite din adâncul poporului și din nevoile adevărate ale țării noastre.

Urmează, după aceasta, reprezentarea tablourilor din «Povestea vremurilor», înfățișate de elevele școlii misionare.

Dl ministru Dr. Angelescu spune apoi următoarele:

Cu adâncă mulțumire sufletească iau parte la înălțatoarea sărbătoare de azi a acestei instituții, pe care dl profesor Iorga o conduce de douăzeci de ani. Instituția a luat ființă și a durat datorită spiritului larg, care a născut-o și a crescut-o. Dela început rostul și conducerea ei s'au îmbinat fericit. A răsarit din necesitatea unității noastre naționale; sufletul inițiatorului a încălzit atâtea suflete înainte de război îndreptându-le acțiunea către realizarea idealului nostru politic; acelaș mare suflet după război continuă cu aceeaș căldură acțiunea de unificare sufletească în granițele unității politice. Necesitatea universității din Văleni este tot atât de mare astăzi ca și înainte de război. Marele luminător pune și acum tot atâtea suflete pentru luminarea poporului. De altfel numele dlui prof. Iorga este legat de toate actele mari ale trecutului nostru de 30—40 de ani încoace.

Exprim dlui Iorga adâncă noastră recunoștință și îi dorim să trăiască mulți ani pentru a continua uriașă dăruire operă (aplauze furtunoase).

Mulțumită publică. Deputații sinodali, cari au participat la adunarea eparhială, ținută în 13 Mai a. c. în Sibiu, la îndemnul binevoitor al dlui deputat sinodal, Dr. Gh. Proca reprezentant al cercului nostru au contribuit pentru terminarea «Bisericii Neamului» din Poiana Sărată (Oituz), rezidită pe ruinele celei distruse de «războiul pentru întregire» cu suma de 6400 Lei. În numele credincioșilor mei, aduc domnilor deputați cele mai simțite mulțumiri, rugând pe bunul Dumnezeu să le scrie numele lor în Cartea Vieții Sale. Poiana-Sărată (Oituz) la 5 Iulie 1928. Prot. și paroh *I. Rafinolu*.

INFORMAȚIUNI

Parastas la Curtea de Argeș. În 21 Iulie, împlinindu-se un an dela moartea gloriosului Rege Ferdinand I al tuturor românilor, se va ține la Curtea de Argeș parastas, la care vor lua parte: Familia Regală, membrii guvernului și reprezentanții autorităților.

Arhimandrit nou. Academia teologică și Consiliul eparhial din Arad a avut în 23 Iunie a. c. zi de sărbătoare. P. S. Sa episcopul Grigorie al Aradului a hirotesit, în ziua aceasta, pe protosincelul *Dr. Iustin I. Sucu* întru arhimandrit. Este o răsplătire a unui lung serviciu, de 30 de ani, în folosul bisericii și al culturii noastre la frontiera țării. Dorim noului Arhimandrit viață lungă și pașnică și rodnică, spre propășirea neamului românesc și a bisericii sale ortodoxe.

La Fantănele. — unde lăncerii și vânătorii noștri dela 1848/49, conduși de tribunii Corcheș, Olteanu și de Palaghia Roșu, au înfrânt trupele lui Vasvári, — se face, de preoțimea locală, an de an, comemorarea luptei glorioase. În 24 Iunie a. c. s'a săvârșit de asemenea o sf. liturghie, parastas pentru eroii morți, sfințirea apei și maslu.

Act de mulțumire. Societatea femeilor ortodoxe române «Altarul» din Deva, aduce și pe această cale cele mai profunde mulțumiri pentru însemnatele dăruiri primite dela: Soc. minieră «Petroșani» din Petroșani Lei 50.000 (cincizeci mii), Societatea minieră «Mica» din Brad Lei 20.000 (douăzeci mii). Sumele acestea se vor întrebuința la ornamentarea internă a bisericii noastre, ce să află în renovare. — Pentru marinimoasele dăruiri rugăm pe bunul Dumnezeu, să le răsplătească din bogatele Sale daruri. Deva, la 28 Iunie 1928. *Florica D. Sfetesca*, președinta societății, Pr. *Nicolae Duma*, secretarul societății.

† **Avram Acilinescu**, veteranul notar al comunei Galeș, jud. Sibului, a răposat în 29 Iunie, în vârstă de 87 ani și a fost înmormântat regretat de toți cece l-au cunoscut. Președintele Reuniunii notarilor, dl Ion Decei, a rostit cu prilejul înmormântării regretatului dispărut, o adânc simțită cuvântare, spunând și următoarele: O mângâiere și satisfacție avea adormitul în Domnul în timpul din urmă, că l-a învrednicit Dumnezeu cu viață, ca dintre colegii lui contemporani, cum au fost tata Ivan, căpitanul Hențiu și alții, să fie singurul să-și vadă visul cu ochii: întregirea neamului și înfăptuirea României de astăzi. A ocupat funcțiunea de notar comunal timp de 34 ani, în această comună, cu demnitate, a fost model pentru colegii lui, a lucrat pentru buna înțelegere, înțelegere și prosperitatea corpului notăresc, dându și seamă, că acolo unde este bună înțelegere, încredere, se formează caractere cinștite, care numai spre binele comun pot servi. Decedatul a conlucrat la înființarea Reuniunii noastre a notarilor, care și astăzi mulțumită îndrumărilor lui și al contemporanilor există și astăzi, realizând frumos progres. Avram Acilinescu n'a muncit numai în ogorul administrației oficiale, ci și-a folosit puterile și cunoștințele cu care l-a înzestrat Dumnezeu și pentru promovarea și sprijinirea intereselor bisericești economice, industriale și comerciale, servindu-le atât prin fapte, cât și prin sfaturi nimerite. Cu astfel de calități, — trecut de multeori și prin încercări și sbuciumări grele ale vieții — se desparte de noi muritorul neobosit și desinte-

resat. În numele corpului notarilor din județul nostru, îți exprim, venerabile coleg Avram Acilinescu, recunoștința și mulțumirile pentru sprijinul și îndrumările înțelepte de care ne-ai împărțit în viața ta întreagă. Se fii încredințat că îți vom păstra cu drag și stimă amintirea, rugând pe Tatăl ceresc să-ți așeze sufletul tău în cerescul locaș și să te odihnească în pace cu dreptii Săi. Veșnică să-ți fie amintirea.

Promovare. Preotul nostru Aurel Baciu, din Orăștioara de Jos, protop. Orăștie, a fost promovat în 30 Iunie 1928 doctor în științele juridice la facultatea de drept din Cluj.

Candidații reușiți la examenul de capacitate la Școala normală «Andrei Șaguna» din Sibiu își pot ridica diplomele la direcțiunea școlii.

Catedre vacante. La Academia de teologie ortodoxă română din Oradea pe ziua de 1 Septembrie 1928 se publică concurs pentru catedrele: Teologia morală și dreptul bisericesc, și Teologia practică. Reflectanții la aceste două posturi vor înainta cerere de concurs Consiliului eparhial ortodox român din Oradea până la 15 August 1928.

Act de mulțumire. Oficiul parohial ortodox român din Bățanii-mari, protop. Sf. Gheorghe, aduce călduroase mulțumiri dlor Gheorghe Savu și Ilie Savu comercianți «Frații Eremias» Brașov, pentru frumoasa sumă de una mie lei, dăruită bisericii ort. Bățanii-mari. Pr. *Garcea*.

Rezultatele examenului de bacalaureat, ținut în Iulie, sânt dintre cele slabe. Poate va mai scădea și năvala tinerimii spre universitate.

ȘTIRI LOCALE

Cătră publicul sibian. Între 19—23 Iulie a. c., se ține la București al X-lea Congres internațional. Vor lua parte delegații «Asociațiilor naționale» ale școlii secundare și ai guvernelor mai tuturor statelor din Europa, ai Statelor-Unite, Japoniei etc. După congres, delegații fac excursie prin întreaga țară. În 26 l. c. vor ajunge la Sibiu și 25 ore sânt oaspeții orașului nostru. Publicul sibian, fără deosebire de naționalitate, e călduros rugat din partea Asociației profesorilor secundari, secția Sibiu, și a delegaților germani, să binevoiască a primi câte un oaspe doi, pentru o singură noapte, ca astfel, fiind bine primiți, să ducă cele mai bune impresii despre ospitalitatea sibiană. Repetând stăruitor apelul nostru, rugăm pe On. public primitor, a înștiința la biroul Asociației profesorilor, liceul «Gh. Lazăr», între ora 9—12 a. m. *Ioan Popa* președinte, *Valeria Sardu* secr.

Posta redacției

Păr. Prot. *I. D.* în *P.* Lista e prea lungă ca să o putem publica.

Cursurile dela mănăstirea Neamțului

Duminică, la ora 10 dim, s'au început la mănăstirea Neamțului cursurile «Universității populare», fondată de cercul de studii social-creștin «Solidaritatea»

Problema care va forma obiectul prelegerilor din acest an va fi: *Contribuția creștinismului la cultura umană.* Cursurile sânt:

8 Iulie, dl prof. Dr. Ștefan Bogdan, președintele «Solidarității»: despre opera culturală a bisericii ort.

9 Iulie, dl prof. S. Ionescu: despre valorile cultural-sociale ale creștinismului.

10 Iulie preot Dr. C. Dron: Evanghelie și Societate.

12 Iulie dl prof. St. Meteș: Biserica ort. din Ardeal focar de cultură.

14 Iulie, dl Gh. Lungulescu: creștinismul și muncitorimea română.

15 Iulie, dl prof. Tiberiu Crudu: cultura națională și biserica ortodoxă.

16 Iulie dl prof. Teodor Popescu: despre creștinism și cultură.

18 Iulie, arh. prof. Scriban: Creștinismul și disciplina socială.

20 Iulie, dl Gh. Bogdan-Duică: Rolul cultural al celor două biserici naționale.

21 Iulie, prof. Vintilescu: Creștinism și misionarism.

22 Iulie, dl prof. N. Cartoian: ortodoxism și influențe populare mistice.

23 Iulie, dl prof. St. Berechet: Influențe ortodoxe în concepțiile de drept.

25 Iulie, pr. T. Chiricuță: valorile ideale în creștinism.

27 Iulie dl prof. I. Savin: Creștinismul față de cultură și civilizație.

29 Iulie dl prof. D. Boroianu: dreptul creștin și dreptul civil.

30 Iulie P. S. Lucian Triteanu episcopul Romanului: Subiect rezervat.

1 August, dl N. Russu Ardeleanu: Regimul Cultelor din România.

3 August, dl prof. Bulacu: Creștinismul și pedagogia.

4 August dl prof. Popescu-Pravova: Influențele creștinismului asupra dreptului.

5 August, arh. Grigore Leu: ortodoxia și sectele.

6 August, dl prof. dr. St. Bogdan: Rostul învățământului nostru superior teologic, și închiderea cursurilor.

Nr. 5967.

(84) 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de cateheți și a catedrelor de religie din învățământul secundar și din școlile normale din localitățile mai jos înșirate, se publică concurs cu termen de 30 zile și se invită candidații a-și înainta cererile de concurs, însoțite de documentele despre calificația reglementară de profesori și despre pregătirea teologică, ce o posed.

a) Posturi vacante de cateheți:

1. Brad, Școala medie de fete
2. Bran, Gimnaziu de băieți
3. Cohalm, Gimnaziu de băieți
4. Deva, Școala medie de băieți
5. Deva, " " " fete
6. Hunedoara, " " " fete
7. Lupeni, " " " fete
8. Lupeni, " " " băieți
9. Orăștie, " " " fete
10. Petroșani, " " " fete
11. Sănmărtin, " " " fete
12. Sănmărtin, " " " băieți
13. Satulung, " " " fete

b) Catedre vacante de religie:

1. Blaj, Liceul confesional
2. Brașov, Liceul conf. A. Șaguna.
3. Cristurul-săc., Școala norm. de stat
4. Deva, Liceul de băieți
5. Petroșani, Liceul de băieți
6. Săliște, Școala com., medie: băieți fete
7. Sebeș, Școala medie băieți—fete
8. Sibiu, Liceul Domnița Ileana
9. Sibiu, Liceul Gheorghe Lazăr
10. Sibiu, Școala normală A. Șaguna
11. Sighișoara, Liceul de fete
12. Sf. Gheorghe, Școala norm. și liceu.

Sibiu, din ședința școlară a Consiliului arhiepiscopozan, ținută la 19 Iunie 1928.

Consiliul eparhial al Arhiepiscopozatului ortodox român de Alba-Iulia și Sibiu

Nr. 212/1928 prot. (97) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I, **Rășinari**, protopresbiteratul Sibiului, se publică prin aceasta nou concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție a concursului în Tel. Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt cele statorite în coala B pentru întregirea dela stat.

Reflectanții îndreptățiți la acest post sânt poftiți să și trimită petițiile, provăzute cu documentele necesare, în termen subsemnatului și să se prezinte și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Sibiu, la 15 Iunie 1928.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial din Rășinari.

Emilian Cioran,
protopop

Nr. 213/1928 prot. (96) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. a III-a **Cornățel**, protopresbiteratul Sibiului, se publică prin aceasta nou concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție a concursului în Telegraful Român.

1. Venitele împreunate cu acest post sânt cele statorite în coala B pentru întregirea dela stat.

2. Casă parohială.

3. Sesiune parohială 13 jugăre și folosirea cimitirului.

4. De fiecare familie una mierță (10 litri) cucuruz sfărmat.

5. Una zi de clacă de fiecare familie.

6. Stola obișnuită în parohie.

Reflectanții îndreptățiți la acest post sânt poftiți să și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Sibiu, la 15 Iunie 1928.

Emilian Cioran
protopop.

Nr. 157/1928. (87) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. a III-a (treia) **Saeș**, protopopiatul Sighișoara, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi apariție în ziarul «Telegraful Român», potrivit ordinului consistorial Nr. 5378/928.

Pe lângă întregirea dela stat, parohia asigură următoarele venituri:

1. Locuință în natură cu edificiile economice necesare.

2. Grădină și o vie neplantată de 150 stângini patr.,

3. Sesiune parohială 15 jugăre 1305 stângini patr.,

4. Dela fiecare cap de familie 1 ferdelă (20 litri) cucuruz sfărmit; văduvii și văduvele plătesc 1/2 ferdelă (10 litri).

5. 8 stângini lemne de foc dela comuna politică.

6. Stolele uzitate.

Reflectanții îndreptățiți la acest post sânt poftiți să și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu în termen și după prealabila aprobare a subsemnatului să se prezinte în vreo Duminecă sau sârbătoare în parohie spre a cânta și cuvânta, eventual a celebra la sfânta liturgie și a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc al Sighișoarii în înțelegere cu consiliul par. din Saeș.

Sighișoara, la 27 Iunie 1928.

Emilian Stoica,
protopop.

Nr. 408/928. (95) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I-ă, **Rășnov**, protopresbiteratul Branului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea dela stat.

Sesiă parohială 12 jugăre arător.

Doritorii de a ocupa acest post să și înainteze cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul indicat și cu prealabila încunoștințare a acestuia să se prezinte în vreo Duminecă sau sârbătoare spre a cânta și predica, și a face cunoștință cu poporul.

Zărnești, în 28 Iunie 1928.

Oficiul protopresbiterat al tractului Bran, în înțelegere cu cons. parohial.

Ioan Hamsea
protopop.

Nr. 166/928. (92) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa a III-a, **Silvașul de sus**, cu filia **Lingina**, din protopopiatul Hațeg, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor dela stat; sesiune parohială în materie 8 1/4 jugăre arător și 16 jugăre pădure, în filie 3 jugăre fânaț; adău (bir) din materie 16 măsuri porumb (à 30 litri) sfărmat, din filie câte 5 lei dela 78 familii; câte 1 zi de lucru dela 39 familii din filie; casă parohială în stare slabă, și stola uzitată.

Concurenții își vor înainta cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis și se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Hațeg, la 30 Iunie 1928.

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Hațeg în înțelegere cu consiliul parohial.

Dr. C. Popescu
protopop.

(90) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a, **Baclu**, din protopopiatul ortodox român al Brașovului, se publică nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Leafa dela stat.

2. Venitele stolare.

3. Sesiune parohială, 4 jugăre fânaț și un adaus de 4 jugăre loc arător dat din pământul bisericii, dacă candidatul este absolvent de liceu și Seminar teologic.

4. Casă bună parohială.

Candidații se vor prezenta în una din Duminecile sau sârbătorile răstimpului de concurs, în biserica parohiei Baciu, spre a fi cunoscuți de popor, având să slujească și să predice cu acea ocazie.

Cererile însoțite de toate documentele necesare se vor trimite în termenul fixat oficiului protopopesc ortodox român din Brașov.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Brașov, în 28 Iunie 1928.

Dr. I. Blaga
protopop.

Medic primar

Dr. ILIE IANCU
mamos

Consultațiuni pentru boale interne și de femei 1/2, 12—1; 1/2, 6—7.

Sibiu, strada Regina Maria 49
(fosta strada Cisnădiei)

3—3 (16)

Ad. Nr. 670 (91) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III-a **Hurez**, protopresbiteratul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele sânt, pe lângă cele fasonate în coala B pentru întregirea dela stat, și porția canonică de 6 1/2 jugăre primite prin reforma agrară.

Concurenții au să și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiterat, și înainte de alegere să se prezinte poporului în biserică spre a fi cunoscut alegătorilor.

Făgăraș, la 29 Iunie 1928.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Borzea
protopop.

Nr. 279/928. (94) 1—3

Concurs

1. Pentru întregirea parohiei de clasa I. din **Jina**, protopopiatul Mercurea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

a) cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat;
b) Venitele sto'are uzitate până în prezent.

2. Parohia **Lupu**, concurs repetit, cu venitele arătate în coala B, stola uzitată, și 22 jugăre puse în plan în urma reformei agrare.

Reflectanții își vor înainta documentele oficiului protopopesc din Mercurea în termenul deschis și se vor prezenta în parohii și spre a se orienta despre venite și a face cunoștință cu poporul.

În înțelegere cu consiliile parohiale.
Mercurea, la 3 Iulie 1928.

Avr. S. Pecurar
protopresbiter

Casa de sănătate

„Sanatorul Dr. Jttu“

s'a deschis în cea mai frumoasă regiune a orașului **Sibiu**. Se primesc bolnavi pentru tratament și reconvalescență în condițiunile cele mai favorabile — posibile. Biroul de primire: **Sibiu, str. Regina Maria 36**
Telefon 280 (72) 8—10

„Albina“ inst. de credit și de econ., Sibiu

O lămurire necesară

De un timp încoace au început se opereze în mai multe orașe din Ardeal, unde institutul nostru are Succursale, reprezentanțe ale unei bănci de asigurare, fondare de dată recentă, din **Brăila** numită «Albina» sau și **Asigurarea «Albina»**.

Ținem să lămurim On. public, că această societate *nu este o fondare a Institutului nostru, și nu are nici un fel de legătură cu banca noastră*.

Ne simțim obligați să dăm această lămurire pentru a preveni eventuale abuzuri, ce s'ar putea face cu numele de «Albina».

Rugăm totodată On. public să ne aducă la cunoștință toate cazurile, în care știe, că organele «Asigurării Albina», pentru ca să îndemne publicul să contracteze asigurări prin mijlocirea lor, s'au dat drept reprezentanți al băncii noastre.

Aceasta pentru a putea lua imediat măsurile ce se impun.

(93) 1—3 Direcțiunea inst. de credit și de econ. «Albina», Sibiu.

(89) 1—1

Publicațiune

Se dă în licitație publică edificarea caselor parohiale ortodoxe române din Șeica-mare (județul Târnava-mare).

Licitatiia se va ținea în 20 Iulie (sfântul Ilie) 1928, ora 4. p. m., în cancelaria oficiului parohial ort. rom.

Planul și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial ort. român Șeica-mare.

Chirion Marcu Dumitru Bucur banu
paroh. epitrop.

TURNATORIA DE CLOPOTE

SCHIEB & KAUNTZ

proprietar F. KAUNTZ

Sibiu, strada Morilor Nr. 2.

AVIZ!

Am onoare a aduce la cunoștință, că în bună înțelegere cu asociatul meu, dl Fritz Kauntz, am eșit din firma Schieb & Kauntz. Numitul domn a preluat singur această întreprindere și o va conduce mai departe.

Cu deosebită stimă **Hans Schieb**

Aduc cu onoare la cunoștință, că la cerere proprie fostul meu asociat, dl Hans Schieb a eșit din firma Schieb & Kauntz, turnătorie de clopote și că de-acum voi conduce această întreprindere ca unic proprietar.

Cu deosebită stimă **Fritz Kauntz**

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă.